

# FOLK OG LAND

 Erik K. Kløpper  
 Nils Juelsøst. 49 IV  
 O S I O

NR. 22 — 12. ÅRGANG

LØRDAG 31. AUGUST 1963

LØSSALG 85 ØRE

## ØDELEGGELSEN AV DRESDEN

35.000 FLERE DREPTE ENN I HIROSHIMA. IALT 135.000 DØDE. — ROYAL AIR FORCE (RAF) KASTET 2978 TONN SPRENG- OG BRANNBOMBER OVER DRESDEN



Under titelen «Dresden, Sodoma i Sachsen» skriver DER SPIEGEL i sitt nummer 25 for iår:

I syv dage og syv netter stod byen i flammer. Dess mennesker brant opp, ble slått ihjel eller forgiftet. Murene som brast begrov 135.000 døde, 75.000 mere

enn i Hiroshima. Det var som Moses beskriver det i 19. kapitel av sin første bok: «Og Herren lot regne over Sodoma og over Gomorra

svovel og ild fra Herren av Himmelen. Og han omkastede disse steder og den ganske egn, og alle innbyggerne i stederne, og jordens grøde».

Sodoma lå i Sachsen. Rollen som den gammeltestamentlige Jehova spilte Royal Air Force. I natten til askeonsdag, 14. februar 1945, kastet RAF 2 978 tonn spreng- og brannbomber over Dresden —.

18 år etter brannen har den britiske historiker og journalist David Irving fremlagt «Anatomien til denne tragedie» — spesialitet: De alliertes bombekrig mot Hitlers Stor-Tyskland—. Han har gransket britiske militærarkiv, Underhusets protokoller, memoirene til de engelske luftvåpen-spiser, og reiste så til Dresden.

Resultatet av hans undersøkelser:

Ødeleggelsen av Dresden var en vanvittig terrorhandling. Der var ingen militær nødvendighet for et slikt angrep. Dresden var hverken et transportknutepunkt for troppeforflytninger eller noe industrisentrum hvor der ble fremstilt krigsviktige våpen eller utstyr.

Tvertimot. Tyskerne var så overbevist om Dresdens manglende betydning som bombemål for RAF (Royal Air Force) at de hadde gitt avkall på alle sikringsforholdsregler.

Forts. side 6



KNUT SOLLID:

## To bondehøvdinger



Jon Sundby

Nylig fyllte Jon Sundby 80 år. Han ble hyldet av bønder over hele landet og hyldesten var vel fortjent. Det er ingen nulevende mann som har utrettet så meget i de økonomiske bondeorganisasjoner som han. Og ingen før ham heller. Også på den politiske område hørte han til lederskikkelsene i landet. Til hans 70 års dag skrev Thormod Skatvedt bl. a.:

«I menneskenes storalmending med en vanlig jevn bestand hender det i ny og ne at et enkelt kjempetre skyter opp og fører an».

Et annet kjempetre i almenningen er Jens Hundseid. I mellomkrigstiden var han den ledende bondepolitiker i Norge. Og ikke bare det. Han var også statsminister. I de årene seilet man ikke, som nu, makelig på en høykonmenningen er Jens Hundseid. junkturs luksuriøse bølge. Men som alle vet, tvertimot. Og i tillegg til de økonomiske trengsler hadde man et revolusjonært arbeider- og kommunistparti i opposisjon som la allehånde vanskeligheter iveien og stadig vrøvlet om noe de kalte for «proletariatets diktatur». Det var deres mål som de arbeidet for med alle lovlige midler. Det var i sannhet ikke godt å være statsminister i de dager.

Så kom 1940 med krigen. Som en frukt av «proletarernes» virksomhet ble vi slått til jorden. Bortsett fra Danmark så er vel aldri noen nasjon erobret så lett som vi ble i 1940. Tyskerne ble herrer i landet. Regjeringen og en hel del ledende politikere

og embedsmenn fant det overensstemmende med «nasjonal holdning» å rømme til utlandet og å overlate oss andre til vår kranke skjebne gjennom 5 år. Hundseid rømte ikke, men ble på sin post som fylkesmann i Buskerud. Bedre mann til å vokte de norske interesser under okkupasjonen kunde ikke fylket fått. Han var såvisst ingen landsforreder. Det visste og vet alle, også de som dømte ham. Det var adskillig tryggere å sitte i London enn å være fylkesmann i Buskerud.

La meg for egen regning tilføye at jeg i sin tid satt under Hundseids kateter i 2 år. Av de ca. 50 lærere jeg har hatt under min skolegang, inntar han en klar lederstilling både som lærer og ellers. Han var meget avholdt og respektert av alle oss elever ved Telemark landbruksskole.

Man pleier ofte å belønne fortjente borgere med sølv- eller gullmedalje eller med en grad i St. Olavs orden. Så da er vel disse to kjempetrer i almenningen funnet verdige til anerkjennelse? Nei, merkelig nok. Sundby har ingen ting fått og Hundseid ble belønnet med 10 års fengsel, hardere straff enn en voldsforbryter og drapsmann vanligvis blir tildel. Han ble vistnok også fradømt såkalt «almen tillit». Han nød altså almen tillit. For han kunde vel ikke fradømmes noe han ikke hadde? (Det kan hende at mange av dem som nu tildags gjør seg breie her i landet forsåvidt ikke ville være kvalifisert til å bli fradømt «almen tillit»).

Forts. side 8



Jens Hundseid

# Krigsforbrytelse

Denne titelen bruker engelskmannen R. H. S. Crossman på en artikkel i «New Statesman.» Leserne tar feil hvis de tror at det gjelder tyskerne.

Foranledningen til artikkelen er en bok av David Irving: «The Destruction of Dresden», Kimber, 36 sh., som nettopp er utkommet i England. Bakgrunnen for boken er følgende data:

Om natten 13. februar 1945 ble Dresden lagt i ruiner av britiske og amerikanske bombefly. Denne øst-tyske byen av forholdsvis liten militær betydning hadde et folketall på vel 600.000, som imidlertid var nesten fordoblet på grunn av sivile flyktninger fra østfronten.

Ca. 135.000 mennesker ble drept under dette konsentrerte angrepet. I Hiroshima døde 71.379. Samtlige tyske flyangrep mot England i løpet av seks års krig kostet 51.509 mennesker livet.

Sidney Silverman fra Labours venstrefløy skriver i «Tribune» om virkningen av boka: «Du vil en gang for alle oppgi den tro du kan ha hatt på statsmenns integritet, på de militæres objektive realisme, på patriotisme, idealer og alle andre store ord som regjeringer, alle regjeringer bruker for å få lure folk til å drepe og bli drept i tusenvis og millioner for såkalte saker eller såkalte prinsipper».

Bak terrorbombingen sto britiske militære ledere, som henviser til at de bare lystret ordrer, utstedt for å ødelegge den tyske sivilbefolkningens moral.

Virkningen var nærmest motsatt. Den tyske sivilbefolkning ble overbevist om at nazistene hadde rett i at de alliertes hensikt var å ødelegge Tyskland. «For et vanvidd det hele var», skriver Silverman. «Idet vi kjempet en avskyelig krig for å fri verden fra fascistisk grusomhet og fordervelse, ga vi en mann som Goebbels anledning til å kalle vestmaktene for barbarer og til å bli trodd, stort sett med rette!»

Statsminister Churchill hadde ivret for britisk-amerikansk bombing av sivile mål i Tyskland i håp om å gjøre bedre inntrykk på sine russiske allierte. Men heller ikke dette formålet lot angrepet på Dresden til å innfri.

Underhuset ble holdt i uvitenhet om terroren. Regjeringen dekket flyledelsen, og flyledelsen dekket seg naturligvis bak regjeringen. En enkelt representant, Dick Stokes, reiste kritikk og nærgående spørsmål i Underhuset. Han ble avvist.

«Regjeringen løy til oss og til folket», skriver Silver-

man. «Hele den nøytrale del av verden visste om det. En biskop dro til Skandinavia og fikk høre om alt. Han kom tilbake og forsøkte å fortelle oss, men han ble ignorert og dysset ned».

Nylig har «Aftenposten» som overskrift på en artikkel om det dramatiske forspill til Hiroshimabomben i 1945:

«Advarsler fra atomeksperter nådde ikke president Truman». Vettuge mennesker er selvsagt klar over at dette bare er en tom unnskyldning for å dekke over denne kanskje verdenshistoriens største krigsforbrytelse, som atombombens slipp nå engang er. Det går da også frem av artikkelen at den fremragende ungarskfødte atomfysiker dr. Leo Szilard var imot at atombomben skulle brukes og at general Marshall gikk inn for at atombomben i første omgang ikke skulle brukes mot japanske byer.

I et brev av 24. mai 1945 skrevet av O. C. Brewster til presidenten på 3000 ord, sier han bl. a.: «Vi må ikke tillate denne tingen å eksistere på jorden. Vi må ikke bli det mest hatede og fryktede folk på jorden, uansett hvor gode våre hensikter måtte være». Brewster bad presidenten gi japanerne en «demonstrasjon» før man brukte bomben. Krigsminister Stimson ga personlig president Truman brevet og han noterte at han fikk brevet i retur fra Det hvite hus den 2. juni 1945. **ALF GLENG.**

## Blant «gode demokrater»

Vi kan ikke nekte leserne denne godbiten:

I USA fortelles følgende historie: De demokratiske demokrater Mr. Kennedy, Dean Rusk og Chicagos borgermester Mr. Daley var ute på havet i en liten båt, men hadde bare mat for en person. Enhver forsto at to måtte overbord for å redde livet til en tredje. Desverre ble de ikke straks enig. Mr. Kennedy hevdet at han var så viktig for sitt land at han måtte reddes. Dean Rusk mente at uten ham ville USA neppe overleve. Mr. Daley mente at som gode demokrater måtte de følge spilllets regler og stemme om saken. For dette argument måtte de andre naturligvis bøye seg.

Det ble votert, og ved opptellingen viste det seg at Mr. Daley hadde seiret med 8 mot 2 stemmer!

Chicago hadde forsvart sitt renomé!!

Vi har her USA's skjebne i et nøtteskall. Med demokratisk svindelspill vil kjeltringen alltid overleve.

Overfører vi det på den hvite manns skjebne, sier det oss det samme. Den hvite mann vil aldri ha noen sjanser i det demokratiske kjeltringsspill. I den hvite manns land blir den hederlige lempet utabords, og i de fremmede verdensdeler presser FN (forkortet for Forbryter-Nasjonene) den demokratiske masseteori på den hvite mann. I demokratiets navn blir han enten slave eller kastet på sjøen. Hvis de hvite motsetter seg det, sender Forbry-

# FÆL JOBB

Herr redaktør!

Under denne overskrift nevner De i FOLK OG LAND 17. august 1963 Knut Haukelids senkning av ferjen på Tinnsjøen og at han selv oppgir seg som opphavsmann til den. Han uttaler til bladet NÅ: «Vi visste nemlig på forhånd at det ville kreve mange uskyldige menneskers liv».

Prost Hedem benevner denne affære som «barne-mordet på Tinnsjø» og at det ikke fantes tungt vann på ferjen. Bevis for riktigheten herav har vi nå fått ved fhv. fransk statsminister Reynauds artikkel i MORGENBLADET den 20. juli 1963. Han skriver at «hele beholdningen av tungtvann, ialt 180 liter ble bortført av en gruppe på 4 franske offiserer etter ordre av våpenminister Dautry. Reynaud skriver videre at «denne korrekte fremstilling av «operasjon tungtvann» er langt mindre fantasifull enn den legende som har dannet seg.

Reynaud har utvilsomt rett. Haukelid sier jo selv at legenden om at han fikk beskjed fra England ikke er riktig. Ideen var hans egen. For de franske offiserer var saken en patriotisk handling

ter-Nasjonene tropper for å forhindre krig.

*Slik blir valgurnen den hvite manns gravurne.*

S. G. M.

av reell verdi under Frankrikes krig. For Haukelid var det krigsforbrytelse, men i god tro fordi han trodde ferjen førte tungt vann og at Norge var krigsdeltager istedenfor okkupert etter kapitulasjon. Slik er det med alle «helter» i tiden etter 10. juni 1940. Og den norske legendedannelse, som Reynaud skriver om i dette tilfelle, er ikke den eneste som utenlandske sakkyndige beretter om. Den amerikanske professor i statsvitenskap Undstad skriver i amerikansk universitetstidsskrift at det var norske legender både «Elverumsfullmakten» og norsk aktiv krigsdeltagelse etter 10. juni 1940, slik som England og Kong Haakon også fremstiller det i skriftvekslen — offentliggjort i norske aviser 20. september 1946 — og som det fremgår av den nylig utkomne norske Norgeshistorie på tysk.

Legenden om tungtvannet vil imidlertid nå bli fremstillet på film og sannsynligvis i USA og Europa bli betegnet som «ikke historisk korrekt». **Sverre Helliksen.**

## Motstand i justisen

Man kan idag i rikshovedstaden beundre en høyere embetsmann i det juridiske embetsverk i hans til dels fornemme tilbaketrunkethet. Hans karriere skyldes kanskje ikke minst en behagelig form for heltemodig, sivil «motstandsør» under okkupasjonen. Vår venns virksomhet hører utvilsomt til de av professor dr. Magne Skodvin godtatte former for krigsdeltagelse. — Vår tids helt trakk full lønn i vedkommende offentlige kontor — på det fæle, landssvikaktige statsbudsjett, som siden ble omgjort til fengelsstraff, erstatning og bot in solidum for NS-medlemmer i det rettsfulle oppgjør! I sver åndelig motstand mot kontorarbeid tilbragte vår forfremmede, juridiske landssvikspert kontortiden (til dels) på «Justisen», i kvalfull omgang med «nakkeskudd» og andre av tyskertidens redsler. — Han ble heldigvis reddet for en nasjonal karriere, i det han ble satt i manuelt arbeid. **ÅL/RH**

## GOD FORRETNING

President John F. Kennedy har solgt sin bok «Tapre menns profil» til amerikanske fjernsynsselskaper for 351.000 dollars. Av stoffet vil det bli laget 21 sendinger.

*Runer vil du finne  
brent i eketrø.  
Selv har jeg dem ristet  
slik det ble meg sagt.  
(Håvamål).*

**HUSK  
HJELPEORGANISASJONEN  
FOR KRIGSSKADEDE**

## FOLK OG LANDS MINNEALBUM :

33

### Falt i øst i kampen for Europa



## FOLK OG LAND

UAVHENGIG UKEAVIS

Redaktører:

ODD MELSOM, ansvarlig  
ALEXANDER LANGE

## Lønn som fortjent

Så er det slutt på regjeringen Gerhardsens æra og FOLK OG LAND kan bare gråte tørre tårer ved dens bålferd. Nygaardsvoldregjeringen førte landet ut i den nasjonale katastrofe 9. april 1940. Gerhardsenregjeringen fant sin politiske død i kulgrubene på Svalbard. Begge regjeringer opprettholdt livet på halvfordøyet nasjonalsosialistisk tyvegods. Den nå falne regjering spedde på med amerikansk fattigunderstøttelse.

Det er på den annen side umulig for oss å mobilisere noen glede over de borgerlige partipolitiske hyener som nå kaster seg over kadaveret. Deres undfallenhet, deres hykleri og deres dels aktive deltagelse i, og dels taushet til «rettsoppgjørets» skamløse urett, stiller dem fullt på linje med de brodne Arbeiderparti-kar.

Når hele den borgerlige presse idag gråter krokodille-tårer over Gerhardsenregjeringens fortielser overfor Stortinget, så bør det minnes om at den samme presse ingenlunde er uvitende om at det ikke er første gang de ledende herrer i Arbeiderpartiet, disse som en har samarbeidet så intimt og trofast med siden 1945, har underslått viktige opplysninger.

Som et siste forsøk på å blidgjøre den borgerlige opposisjon pusset Gerhardsen støvet av den gamle kjemper Trygve Lie og anbragte ham i industridepartementet. Det var sikkert ikke manglende beundring for den politiske kameleon Lie, men snarere borgerlig kapellansyke som gjorde at invitten ikke førte frem.

Og dog er vel Trygve Lie noe av en norgesmester når det gjelder fortielse av avgjørende opplysninger, noe de samme borgerlige representanter meget godt vet. Vi sikter da til hans fortielser som justisminister i 1945, hans fortielser ikke bare overfor Stortinget, men også overfor Høyesterett og overfor Undersøkelseskommissjonen av 1945. Han fortiet dengang ikke bare nøkkeldokumentet i «retts»-oppgjøret, kapitulasjonsavtalen av 10. juni 1940, som han på det tidspunkt hadde i UD's arkiv under j.nr. 1147/1940, men også innholdet av de tre okkupasjonsavtaler med de allierte av 16. mai 1944, som han selv hadde undertegnet for Norge.

Hva disse siste okkupasjonsavtaler angår, så sier det seg selv at en fortsatt krigførende stat ikke slutter avtale med sine allierte om okkupasjonsbetingelser for den egne stat. Det var vel også følelsen av det uholdbare i situasjonen som gjorde at Lie i Londonregjeringens møter både 20. juni 1944 og 23. august 1944 ifølge Paul Hartmann i boken «Bak fronten» tok opp saken igjen og hevdet at det var nødvendig med en tilleggsavtale for å få del i den sivile administrasjon hvis Tyskland skulde kapitulere. «Man ville da undgå en mengde vanskeligheter med den allierte okkupasjon». At det ikke ble inngått noen slik avtale er en annen side av saken. Dette fortiet altså Lie overfor Stortinget, Høyesterett og UK av 1945.

Vi skal ikke her nærmere utmale de juridiske konsekvenser i forbindelse med «retts»oppgjøret av Lies fortielser. De har NS-folk tilfulle måtte bære og delvis bøte med livet for. Det vi vil understreke idag er at de hykleriske borgerlige partier ingenlunde reiste noen indignasjonens storm omkring det som skjedde dengang. Tvertimot har de etter at det hele ble bragt for dagen så å si i samlet tropp støttet opp om uretten og fortielsen. For å redde de egne svin på skogen.

De er alle sammen medansvarlige hver på sin måte som partier betraktet, og det er dessverre også bare ytterst

## FRISK LUFT

Leirfall liker ikke luften i departementene og det sier vi intet om.

Han fikk det regjerings-skifte han håpet på, det som skulle skaffe «frisk luft i forskjellige departementer».

Vi har ikke akkurat hatt inntrykk av at Leirfall er den store frisksporter udi norsk politikk og han har klart seg forbausende godt i den ufriske luften som strømmet inn i norsk offentlig liv i 1945.

Men kanskje han nå har fått øynene oppladt og at han sendte en aldri så liten tanke til — Justisdepartementet, hvor det forekommer oss at et aldri så lite luftskifte kunne gjøre godt.

## 75 år

Hjørdis Norli, Mosseveien 67, fyller 75 år 9. september.

Da avisen ikke kommer med sitt neste nummer før etter fødselsdagen, benytter vi anledningen til allerede nå å ønske frøken Norli til lykke med dagen. Hun har vært en trofast venn og støtte gjennom alle år både når det gjelder Forbundet og FOLK OG LAND.

## Flere som spør

I en kronikk i MORGENBLADET om «Et tilbakeblikk på kampene i Norge» kommer oberstløytnant Eystein Fjærli inn på et spørsmål som stadig har vært reist her i FOLK OG LAND. Han skriver således bl. a.:

*«En annen sak er Norge. Hva støttet den allierte overbevisning om liten eller ingen motstand seg på her? (Ved det planlagte angrep på Norge). Og hva støttet den tyske overbevisning om det samme seg på?»*

*Om svaret på det siste er Quisling så melder tanken seg om det er et lignende svar på det første?*

*Med andre ord: var det bare regjeringens totale mangel på grep på situasjonen eller var det et spill bak kulissene? Det er dette usikre dr. Scharffenberg har søkt å finne frem til. Det er dette vi som dro ut og sloss også gjerne skulle vite».*

*«Krigen kostet Norge mindre enn noe annet land som var med i den. Men den kostet oss noe. Personlig mistet jeg flere gode venner som jeg meget gjerne skulle sett leve sine liv ut som de gode familiefedre de var eslet til, også de få av dem som falt på den andre siden. Jeg skriver også for dem, for de endte som de gjorde av mangel på ledelse».*

få hederlige undtagelser blant stortingsmennene som enkeltpersoner. Når sant skal

## En fører uten folk

Sverre Hartmann har i «Mgbl.» skrevet en artikkel om Vidkun Quisling og brukt ovenstående betegnelse, som forresten ikke er av ny dato. Det skal vel være ment som et bidrag til løsningen av «Gåten Vidkun Quisling».

Der har i historien forekommet endel førere uten folk. For å nevne noen: Demostenes preket forgjeves for atenerne om faren fra Filipp av Makedonien. Det kostet dem friheten i århundreder fremover. En annen Sokrates. Hans betydning for Vestens kultur og sivilisasjon er det overflødig å komme inn på. En tredje het Jesus Kristus! Enhver hvit mann kjenner hans betydning.

Er det ikke grunn til å snu

det hele om til «Et folk uten fører» og tenke litt over, hvordan det går slike folk under utviklingens lov? Kanskje man da også kommer nærmere løsningen av det første.

Hvordan er det med det norske folk, har det hatt noe fører eller førere siden den første verdenskrig og til idag?

Er det Q's skyld at Norge stod fullstendig uforberedt overfor begivenhetene i 1940, ja endog lot det lille forsvar, som var, ligge ubrukt til det var for sent? Eller er det folket som var uten en fører?

I disse dager går endel av pressen som katten om den varme grøt om hvem som er den egentlige skyldige i ulykken, den ingen benekter. O.H.

## KAJ MUNK OM ADOLF HITLER

I Tyskland er det som kjent nå slik at en risikerer langvarig fengselsstraff hvis en nevner Adolf Hitlers navn uten samtidig å gi den døde statssjef et nydemokratisk eselspark. Her hjemme går det ikke riktig så ille, men en setter seg i all fall utenfor det gode selskap hvis en ikke deltar i den ensrettede fordømmelse av «uhyret».

Det er bare pussig at folk som Knut Hamsun og Sven Hedin, for å nevne noen kunne ta så grundig feil. Når det gjelder Knut Hamsun, så medfører det nemlig ikke riktighet det som en nå etterpå prøver å pådutte ham, at han nærret forakt for «malersvenden». Ingen har skrevet en mere dyptfølt og rosende nekrolog over den døde statsmann enn nettopp vår store dikter.

Men hva så med danskene? Det store navn i den danske åndelige verden var jo dikterpresten Kaj Munk, som ble tatt av dage under krigen som følge av en provokasjon fra Secret Services side.

Hva hadde så Kaj Munk å si om «forbryteren Adolf Hitler?» Vi gjengir fra hans bok «Himmel og Jord»:

Ingen Dansk kan ære Hitlers Daad mere enn jeg. Grænseløst beundrer jeg, at de har været

sies, så er de to «folkesosialistene» de som har renet rulleblad både i denne og i andre forbindelser. Det var vel derfor kanskje bare rettfærdig at det ble dem som ryddet den partipolitiske svinesti.

Hvis de fortsatt vil bruke kosten, så vet de jo hvor en bør ta fatt, og da kan vi bare ønske dem lykke til.

en Mand muligt midt i «Parlamentarismens Dirt-Track», i Fortvivlelsens Dal efter Nederlaget at faa Vognen kørt op ad Bjerget igen. Et knust Folk, et Folk paa Vej til Selvførtæren og Raadnen har han enet og helet, skænket Troen paa sig selv. At han har brugt Midler, der kritiseres af Smaafolk, som aldrig har prøvet at have Fingrene i Klemme, var en nødvendighed. At Jøder (jeg siger ikke Jøderne) havde tilnuset sig en rolle i Tyskland under Opløsningen, gør det vanskeligt for Udenforstaaende at snakke med om, hvad der sker nu, er tænkeligt. De kan i Em-sighed for at have plyndret Grenen have bøjet den saa dybt, at den maatte svirpe dem stygt i Ansigtet, naar den en Gang slog tilbage. Og man ved jo nok, at naar man driver Jagt paa Aber i Jungelen, fordi de raserer Plantagerne, skyder man ned for Fode av dem, enten de har været med til Raseringen eller ikke — — —»

I en artikkel i det danske blad REVISION, hvori dette sitatet er gjengitt, spørres det med god grunn:

«Er det mon ikke flere, der har leget lidt med Tanken: «Hvormeget vilde Kaj Munk have faaet i Straf efter 1945, hvis han havde levet?»

## Aldri forsent

«Folk og Land» peker i nr. 20 på den bestemmelse i Nasjonal Samlings program, at stat og kommune ikke skal drive næringsvirksomhet, hvor ikke sterke samfunns-hensyn krever det.

Denne bestemmelse er nu inntatt i Høyres program.

Bedre sent enn aldri. O.

Den nye pave hadde fått feil navn i artiklen i forrige nummer. Han heter Paul VI og ikke Paul IV.

# NARVIK 1940

## «BYEN MED KANONEN»



### D. Etter 9. april.

Så gikk vi. Gnog oss sakte og fint opp bakkene hvor løypa går over til Beisfjorden. — Vi norske risikerte ikke å sprengte oss. For den ene matrosen var riktig skral på ski. Han sa nesten ikke et ord. Han hadde ikke pust til overs til samtale.

Da vi kom opp til den første hytta traff vi på en hyggelig kjerring som kokte kaffe, og her stoppet min adjutant og den ene matrosen. De foretrakk god kaffe fremfor skiløping.

Vi andre tre slet oss videre innover fjellet. Det var kram snø og tungt.

Smøring eide vi jo ikke. Langt inne på flaten er der en samling hytter, og der var det en tysk post. Matrosen måtte frem og forklare. Vi ble notert opp i en bok, og så gikk det videre til vi endelig kom så langt at vi kunne se ned i Beisfjorden.

Snøen var nå så våt at det rant av den når jeg laget snøballer. Det var altså ikke fare for at vi skulle få for stor fart. Det var bare å stå på.

Midtveis nede var vi i kamplinjen, for vi dumpet opp i en tysk mitraljøsestilling, hvor sjefen holdt på å instruere og forklare.

Like etter var vi nede og blant en strøm av mennesker som søkte ut fra Narvik for å ta opphold i Beisfjord, Håkvikdalen, Ballangen eller hva nå deres mål het.

På en gård trakterte en gjestfri kone oss og tyskeren

med kaffe og smørbrød, og da det var gjort tok jeg farvel med min kone, som nå fulgte den vasstrukne skiløypa over mot Håkvikdalen, mens jeg og tyskeren tok fatt på tilbaketuren og krabbingen opp på fjellet. Ikke så lite av en jobb, da det var et par meter kram nysnø og ganske bratt stigning. Men tilslutt var vi da oppe.

Og så pustet vi på.

Under oss lå Beisfjorden, langt der borte på den andre siden gikk fjellryggen som skilte mellom Beisfjord og Håkvik. Skodda lå lav over ryggen og slukte strømmen av skiløpere, etterhvert som de kom opp mot toppen. Det var grått, trist og ufyselig.

På tilbaketuren plukket vi opp de to kaffedrikkere, og på Sildvik spiste vi middag. Den tyske marine var blitt trøtt i beina og ville ha mat.

«Middag, herr Oberst», sa matrosen fra Thüringen. «Her går vi inn».

Der kom ut en eller annen slags sjef, som spurte hvem vi var. Det ble tittet etter i en notisbok om marinen hadde med seg tilbake de herrer den skulle ha med seg. — Og så spiste vi middag. Tysk kjøttthermetikk og fruktsuppe.

Hermetikken var i enkeltmannsbokser, og først da jeg satt og så på disse boksene, gikk det opp for meg hvor upraktisk vi hadde det i vår hær, hvor f. eks. saltkjøtt-hermetikken var i 4-mannsbokser. Hvis den som bar boksen kom på avveie, mistet jo hans 3 kamerater midt-dagsmaten.

Turen til Beisfjord var noe for ryktemakere som nå kunne fortelle:

På turen over til Håkvikdalen hadde fru Sundlo møtt en jentunge som hun tok støvlene fra, så jentungen ble sittende gråtende i snøen.

Oberst Sundlo hadde vært i Beisfjord sammen med general Dietl og forklart denne hvorledes han burde ordne

seg. Det var nok ikke noe å undres over at tyskerne klarte seg så fint!

Hva var det som gikk av mine landsmenn? Var de blitt helt skjøre? Det måtte i all fall ha rablet for den tollfunksjonæren i Narvik som rapporterte skriftlig til sine overordnede at han under samtalen med vår hushjelp i Ballangen hadde fått vite at jeg morgenen 9. april hadde traktert general Dietl og hans stab med frokost. Hushjelpen hadde ikke servert frokosten, da jeg hadde puffet henne inn på hennes værelse og låst døren for at hun ikke skulle få se noe, men hun hadde sett tyske soldater på gårdsplassen.

Den fantasifulle tolder måtte under vitneforklaringen i Narvik 1946 innrømme at han aldri hadde snakket med vår hushjelp, som han ble konfrontert med. Og vår hushjelp erklærte fyndig at hun aldri i sitt liv hadde sett «denne fyren» før. — Men allikevel holdt mannen fast ved sitt løgnprodukt da han ble innkalt for å avgi forklaring under rettssaken i Oslo i april/mai 1947. Men såvidt jeg erindrer ble han ikke edfestet.

En tid etter turen til Beisfjord ble vi krigsfanger flyttet opp til Bjørnefjell.

Tyskerne hadde fått lappet sammen et damplokomotiv, og det var tint vekk så meget snø fra skinnene at linjen var trafikabel for tog, så vi reiste med jernbane til Norddalsbrua. Jageren lå på plass ute i Rombakken, men merkelig nok så lot den oss i fred.

Toget stoppet ved Norddalsbrua, som var blitt sterkt skadet da major Omdal under sin retrett hadde prøvd å sprengte den i stykker. Vi spaserte derfor over brua og viderer forbi Bjørnefjell st., hvor vi så at bygningene var fulle av fangne norske soldater. Vi gikk videre til riksgrensen, hvor tre norske offiserer ble installert på tollstasjonen, men vi ble senere plassert i en sportshytte, noen få hundre meter fra Bjørnefjell st., idet general Dietl trengte husene på tollstasjonen som sykehus. 6 marinematroser ble også puttet inn på hytta som vakt og kokker.

En dag kom noen norske soldater fra Bjørnefjell st. trekkende på kjelker med proviantkasser. De gikk like forbi oss, og vi spurte hva de holdt på med:

# Dødsdans i Prag

En roman om pragerrevolusjonens dager  
i 1945

Hun er neppe kommet bak det hvite tøyforheng før han er i værelset. Uten å se seg om går han rett bort til skrivebordet. Brevet! Det har hun helt glemt. Han vil måtte tenne lys for å kunne lese det og naturligvis vil han oppdage henne. Hun skal til å rope da det flammer opp en sirkel på skrivebordsplaten. Den kvinnelige gardist glemmer sin angst og ser forbauset på denne underlige belysning. Mannens ansikt er i mørke, man ser bare hendene hans. De ligger på den runde lysende skive og holder brevet. Det knitrer, konvolutten er åpnet. Mannen leser stående, hurtig snur han bladet — så hurtig at han ikke kan ha lest mange linjene. Han begynner forfra igjen, og plutselig stønner han høyt og løper som en vanvittig bort. Man hører flere dører slå igjen. Skal hun løpe etter ham? Hun slipper geværet for føttene på den vakre kvinne og er ved vinduet i etpar sprang. Der er han faktisk, han vil kjøre vekk! Nei, han snakker med noen. En hvitkledd kvinne stiger ut av vognen, det er en sykesøster. Hva stod det i brevet? Er noen i huset syk eller allerede død? De to løper mot huset, hun hører skrittene deres på trappen. Uten å tenke seg om går hun mot dem. Revolusjonen har altså heller ikke glemt dette prektige hus. Men han lever og er fremdeles på fri fot, og det er hovedsaken.

Korridoren er nå svakt belyst. Sannsynligvis brenner lyset i et av værelsene, hvis dører nesten alle står åpne. Hun har fullstendig glemt at hun bærer revolusjonsgardens fryktede uniform, og derfor er hun helt forbauset da sykesøsteren forferdet roper: «Pass opp, Martin! En kvinnelig revolusjonsgardist!» Så ser hun bare hvorledes mannen griper i lommen og skriker allerede: «Det er meg, Rosita Bella!»

Et øyeblikk står de tre som forstenet. Alle tre uvasket, i støvete klær, med trette, innfalne ansikter og fortvilelse i øynene.

«Rosita Bella?» sier mannen uten å begripe, som om han skulle høre navnet for første gang. «Rosita?» Og han prøver å smile. «Er du blitt gardist?»

«Neida, jeg er bare forkledt, ellers var jeg blitt knepet. Jeg er kommet til deg — —» og hun kaster et blikk på sykesøsteren og retter på det. «Jeg er kommet til Dem, jeg har jo ingen annen enn Dem! De må hjelpe meg!»

«Skulle jeg hjelpe deg? Jeg? Jeg kan ikke engang hjelpe meg selv».

«Ikke meg! Dyrene, sirkusdyrene!»

«Kom inn, selv om du alt er der. Michaela, vær så snild å se etter overalt! Jeg kan ikke».

Rosita og Martin går sammen inn i det luksuriøse herreværelse. Martin trykker på en knapp ved døren og straks faller det lydøst nattblå forheng over veggene. Et nytt trykk på en knapp, en del av veggene viker tilside, man ser en temmelig stor nisje med en ordentlig bar. Alt er der. Barbordet, de høye stoler, en platespiller og på glasshyllene lyster store og små flasker i alle farver.

«Sett deg, Rosita. Hva vil du ha å drikke? Idag kan du drikke, forestillingen er jo avlyst!»

«Isteden er det forestillinger i alle gatene. Jeg er så glad for at jeg har funnet deg! Gi meg hva du vil, men ikke noe sterkt, jeg er sulten. Er damen din kone?»

«Damen på bildet, mener du? Nei, hun var min kone. Hvorledes har du funnet meg? Er geværet ditt?»

Ja, jeg har stjålet det. Revolver har jeg også. Fars, vet du?» Og hun skriker vilt: «Elleve av morderne har jeg skutt! Jeg talte dem! Og hvis du ikke vil hjelpe dyrene, så skyter jeg alle!»

Martin drikker i taushet. Han sitter bak bardisken, Rosita på en høy stol ved siden av platespilleren. Kappen ligger foran henne, ved siden av står et glass vermut.

Forts. side 6



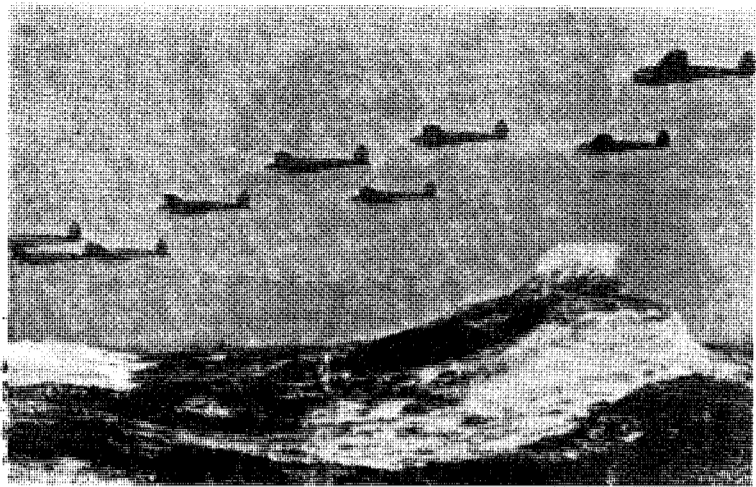
— forbi Bjørnefjell st., hvor vi så at bygningene var fulle av fangne norske soldater.



Flyalarm i fangeleiren på Bjørnefjell

## Barbaren fra Monte Cassino død

Den nyseelandske general Lord Freyburg ble aldri stillet for retten for sin krigsforbrytelse.



I DEUTSCHE WOCHEN-ZEITUNG skriver Erich Kern:

I den britiske by Windsor døde nylig i en alder av 75 år den nyseelandske general Lord Freyburg, som fikk de høyeste britiske utmerkelser, deriblant Victoriakorset for sine fortjenester i annen verdenskrig. I 1941 ble general Freyburg sjef for de nyseelandske ekspedisjonskorps med hvilket han kjempet i Libya, Grekenland, Kreta og på Sicilia.

6. februar 1944 avløste general Freyburg med sine nyseelendere den 36. amerikanske divisjon og overtok 12. februar det militære ansvar for hele Cassinonavsnittet. Samme dag telefonerte han til general Alfred M. Gruenther, stabsjefen hos den øverstkommanderende general, Mark Clark, og klaget over at hans korps bare fikk luftunderstøttelse av en eneste sveit bombefly.

«Vil De nevne for meg de mål De ønsker angrepet», spurte Gruenther forbausset.

Freyburg svarte tørt: «Jeg ønsker at klostret skal bli angrepet!»

Gruenther svarte tilbakeholdende: «Mener De abediet? Men det står jo ikke på planen for bombemål».

På grunn av kravene fra alle korpsene var det blitt satt opp en plan over bombemål av staben for 5. armé og den var blitt godkjent av den øverstkommanderende Mark Clark.

Men Freyburg gav ikke etter: «Jeg er helt sikker på at abediet står på min bombeplan. Under enhver omstendighet ønsker jeg at klostret skal bombarderes. De andre målene er mindre viktige, men dette er av vital betydning.»

Gruenther forela tilslutt Freyburgs ønske for den øverstkommanderende Clark. Clark svarte at Freyburg tydeligvis bedømte situasjonen feil og at han bragte ham i stor forlegenhet. Engelskmennene hadde uttrykkelig bedt amerikanerne om å behandle nyseelenderne med glasse-hansker og å vise seg spesielt forekommende overfor dem.

Gruenther satte seg nå i forbindelse med den kommanderende general for II. korps, general Keyes. Denne erklærte at et bombardement

av klostret var helt umulig av taktiske grunner og hevdet at en slik handling ikke understøttet angrepstroppene, men bare gav tyskerne rett til å besette ruinene og innrede dem for forsvar. Keyes snakket også med brigadegeneral Butler og oberst Boatner, begge fra 34. divisjon, og begge offiserer som hadde vært troppesførere i Cassinonavsnittet, tok bestemt avstand fra å bombardere abediet.

I mellomtiden hadde general Freyburg henvendt seg til feltmarskalk Alexander, som sent om eftermiddagen bestemte: Hvis general Freyburg finner det nødvendig blir abediet å bombardere!

General Clark gav imidlertid fortsatt ikke sin tilslutning og ville snakke med Alexander nok engang før bombardementet ble gjennomført.

Freyburg begynte nu å true og forklarte for general Gruenther: «Hvis en eller annen høyere foresatt skulle vegre seg for å gi ordre til bombardering, må han være forberedt på at det fulle ansvar for et nytt feilslag mot Monte Cassino vil treffe ham».

Freyburg truet sogar med at han ville være tvungen til å trekke sitt nyseelandske korps ut av fronten hvis klostret ikke ble bombardert.

I morgentimene den 15. februar raste 142 firemotors fly som første bølge mot Monte Cassino. Klokken 9,45 kastet de 287 tonn sprengbomber, opptil 250 kilos og 66,5 tonn brannbomber opptil 50 kilos. I neste bølge fulgte 47 B-25 og 40 B-26 som kastet ytterligere 100 tonn høyeksplosive bomber.

Bygningene i det gamle ærverdige Benediktinerkloster ble ødelagt og det ble

Fort. side 7

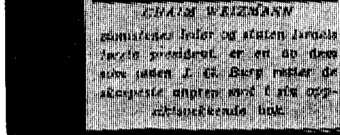
## Oppsiktsvekkende VG-kronikk om Burgs bok

### «Sensasjonell bok om jøder — av jøde»

Vi tar oss den frihet å gjengi i sin helhet en kronikk i VG 20. juli sistleden av P. O. Storlid om J. G. Burgs bok «Schuld und Schicksal. Europas Juden zwischen Henkern und Heuchlern», som også kan bestilles gjennom FOLK OG LANDS BOKTJENESTE:

Når kommentarene varierer fra «Et ærlig forsøk . . . . Hendelser i fortid og nåtid fremsatt objektivt og ufordreiet . . . .» til «Man må tillate seg å tvile på forfatterens forstand . . . .» i så ansette publikasjoner som henholdsvis «Hamburger Abendblatt» og «Christ und Welt», forstår man umiddelbart at J. G. Burgs «Schuld und Schicksal» må være en bok av ganske uvanlig art. Forfatteren er selv jøde, og emnet for hans bok er jødernes vanskelige før, under og etter siste verdenskrig. En individuell illustrasjon til denne gir også forfatterens eget livsløp, — han har levet under østerriksk, polsk, tysk, russisk og rumensk herredømme, og han har etter krigen en tid vært bosatt i Israel. Og — noe som vil forundre mange: Utvandret fra Israel tilbake til Tyskland.

Imidlertid er det ikke egentlig denne enkeltjødens personlige opplevelser som først og fremst gjør boken interessant, de er i store trekk de samme som er vedferet tusener og millioner av hans og andre nasjonaliteter under siste krigs Ragnarok. Og heller ikke er det hans temmelige summariske fremstilling av jødefolkets historie som i første rekke påkaller oppmerksomheten. Det som gjør boken til et sensasjonelt dokument, er forfatterens forsøk på analyse av de mange og forskjellige årsaker som til sist førte til den store jødiske tragedie under krigen,



og det innblikk den gir i interne jødiske stridigheter.

\*

Hvorfor måtte så mange jøder omkomme under Hitlers herredømme i Europa? J. G. Burgs bok er naturlig nok ikke noe forsvarsskrift for de få som drepte hans rasefeller, men det er ham maktpåliggende å vise at disse så langt fra var de eneste ansvarlige. Det er nemlig et faktum, fremholder han, at Hitlers opprinnelige plan ikke tok sikte på å utrydde jødene, men få dem til å emigrere fra Tyskland. Inntil 31. oktober 1941, altså også under krigen, utvandret 537 000 jøder uten hindring, — endog med myndighetenes aktive bistand! — fra Tyskland og Østerrike.

Hvorfor dro så ikke alle de andre samme vei? På

dette punkt er det J. G. Burg retter sin anklage mot dem som siden har funnet det bekvemt å fremstille Tyskland som eneansvarlig for jødefolkets ulykke. Svaret er nemlig: Fordi jødene var fullstendig uten muligheter til å komme noe annet sted. For dem var alle dører stengt. Allierte og nøytrale statsmenn som brukte Hit-

lers behandling av jødene som effektivt gjennomgangstema i sin propaganda mot Tyskland, var selv absolutt uvillige til på noen måte å hjelpe jødene ut av den situasjon de daglig utmalte for verden.

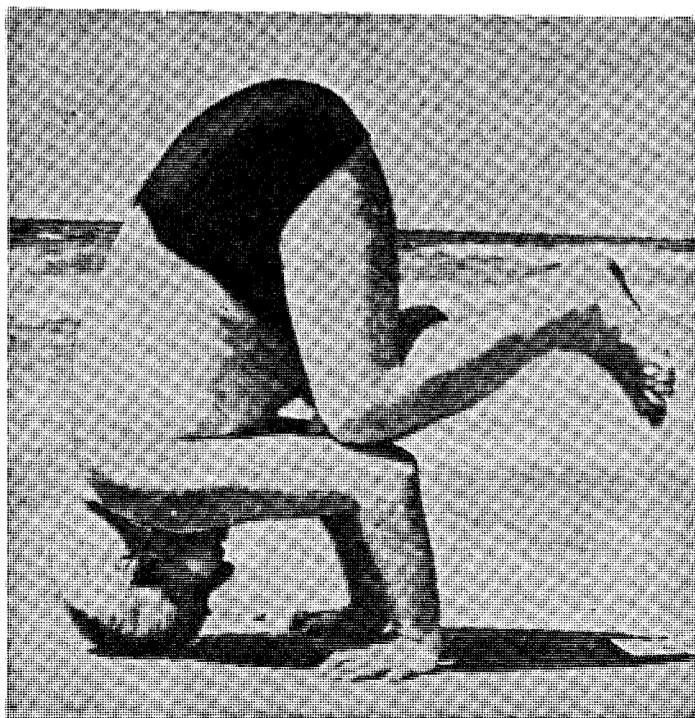
Den britiske mandatmakt i Palestina nektet — av hensyn til forholdet til araberstatene — jødene å komme dit. Endog i 1944 nektet England og USA å gi fritt leide for jødiske emigrantskip fra Romania til Palestina, etter at marskalk Antonescu hadde gitt tilsagn om å la slike seile. Og da Joel Brand fra Budapest forsøkte å vinne gehør for den fantastiske plan om å «kjøpe» en million ungarske jøder (tilbudet var fremsatt gjennom Adolf Eichmann) fikk han av den ansvarlige britiske administrator, lord Moyne, til svar: «Hva skal jeg gjøre med denne million jøder?»

\*

På sett og vis kan det forstås at Palestina-administrasjonen hadde betenkeligheter med å få omtrent alle Europas jøder inn i sitt lille område. Men det er intet som tyder på at alle jøder nødvendigvis ville dra nettopp dit, tvert imot — og som det følgende vil vise — var interessen hos flertallet neppe særlig stor for Palestina-prosjektet. Man ville fortrinnsvis dra til andre, mer utviklede land. Fra mange av disse kom imidlertid den beskjed at man ikke hadde anledning til å motta et stort antall ubemidlede jøder.

Ubemidlet? — Her fremlegger forfatteren oppsiktsvekkende opplysninger: Riksbankdirektør Schacht hadde fått Hitlers godkjenning til en finansieringsplan for jødeutvandringen

Fort. side 8



Ben Gurion får også sitt pass påskrevet i Burgs bok

# Ødeleggelsen av Dresden —



Fort. fra side 1

Det lille luftforsvar byen hadde var da angrepet kom redusert til ikke noe, da kanonene til forsvar mot panservogner var blitt transportert til østfronten.

«Det jomfruelige mål» (Irving) var imidlertid blitt overfylt av fordrevne fra de tyske øst-distrikter som nettopp hadde utsett seg Dresden som mål for sin flukt, fordi de i Sachsens hovedstad mente seg sikre for de alliertes bombeangrep. Flyktninger, for det meste kvinner og barn, da mennene helt til slutt måtte arbeide i den schlesiske tungindustri. Det var disse kvinner og barn som utgjorde hovedmassen av ofrene.

På grunn av angrepets katastrofale følger for sivilbefolkningen har den engelske historiker Sir Harald Nicolson betegnet ødeleggelsen av Dresden som «et foretagende som ikke var vår historie verdig». Og i det venstre-radikale «New Statesman» skrev Labour-representanten Richard Crossman: «Ødeleggelsen av Dresden var en forbrytelse mot all menneskelighet. De skyldige skulle vært stilt for Nürnberger-domstolen hvis denne domstol ikke var råtnet sammen og blitt et hevners instrument for de allierte».

Angrepet skulle foregå i 3 bølger. Redningsarbeidene etter første bølge ville bli umuliggjort av bølge nr. 2. Dessuten ville ødeleggelsen av telefon- og telegrafledninger under det første angrep gjøre det umulig å varsle byen om bølge nr. 2. Et tredje angrep som amerikanerne skulle sette inn ville tilslutt gjøre kaoset fullstendig.

Kl. 17,30 den 13. februar startet de første enheter

med blinkbombing. Det var deres oppgave ved enkeltkast å avmerke det område som skulle bombes. En halv time senere lettet bølge nr. 1: 244 bombemaskiner av typen Lancaster. De nådde Dresden kl. 22.10.30. — De fløy over en by som ikke var advart, da den tyske luftvarselstjeneste var overbevist om at Dresden ikke var av noen verdi som angrepsmål. Bare befolkningen i Leipzig var varslet da flyene senket seg stadig dypere over Tyskland under innflyvningen.

På dette tidspunkt av krigen kunne det ikke lenger være tale om noe tysk luftvåpen. En nattjageravdeling ved Dresden fikk startordre altfor sent. Mens de tyske maskiner av typen Me 110 skrudde seg opp på høyde med de engelske maskiner falt allerede de første bomber.

Alt forløp med «gruffull presisjon» (Irving). Målbomben til kontrollflyet: «Bombene synes å falle riktig!» — Kontrollflyet til målbomben: «Ja, det ser riktig bra ut!». Elleve minutter senere,

klokken 22,21 funket bombemaskinene til sine hjemmestasjoner: «Målet angrepet med godt resultat!».

Bølge nr. 2 - 529 Lancaster maskiner — nådde Dresden klokken 1,23 den 14. februar. For fremflyvningen behøvet ikke maskinene noe orienteringsutstyr. Allerede 70 kilometer borte viste flammene dem veien.

Forferdet så sjefbomben ildstormen som en frisk sønnvind stadig frisket på. Flammen hindret riktignok også utsynet på målområdet, så bølge nr. 2 tok ut et nytt målområde. «Det var første gang» sier en britisk flyver «at jeg hadde ondt av tyskerne». Og en jødisk pilot tilføyet: «Jeg følte for første gang medlidenhet med befolkningen».

Selv det britiske luftfartsministerium var overrasket over ødeleggelsens utstrekning. Det uttalte i et kommuniké at etter angrep nr. 2 kunne flammene sees over 300 km. borte. Engländerne hadde kastet 650,000 brannbomber over byen.

Om morgenen den 14. februar kom et tredje angrep, dennegang utført av amerikanerne. Mustang-jagere skjøt på flyktninger som forsøkte å redde seg ut av den brennende byen, på biler, ja selv på dyrene som hadde brutt seg ut av Dresdener Cirkuset Sarrasani.

Den onde samvittighet fikk England - Amerika til senere å lyve sammen at Dresden hadde vært et viktig transportknutepunkt, et industrisentrum og til og med standplass for det tyske hovedkvarter. Likeledes ble det frekt påstått at angrepet fant sted etter inntrengende henstilling fra Sovjet, og herunder ble det anrettet så liten skade at Dresdener Bahnhof etter 3 dagers forløp atter kunne notere vanlig trafikk!

David Irving har tross all

# Dødsdans i Prag

(Fort. fra s. 4)

Ansiktet hennes er som en skitten grå maske. Bare i munnvikene sitter det igjen lepestift. Hun trekker dem nedover som et gråtende barn. Med en sint bevegelse åpner hun den store uniformsjakke som er helt gjennomsvett, uten å tenke på at hun ikke engang har et linnet under den. Slik blir hun sittende, uten koketteri, bare beskjef-tiget med omsorgen for sirkusdyrene.

«Apene er alle døde, også Emilia som hadde et barn», forteller hun hulkende, og tårene renner uavbrutt ned over kinnene på henne. «Og også den franske artist Ordonuvna, den polske kunsttrytterske, de er også døde, og to stallgutter, og — —» hun slikker opp tårene med tungen og drikker ut glasset i ett drag. «Jeg vet jo ikke, jeg vet jo slett ikke hvem av våre folk som ble myrdet. Idag tidlig førte man alle bort, til politikkommisariatet i Hermannsgasse. Meg fikk de ikke fatt i, jeg var høyt oppe i trapesen og straks det kom noen inn i manesjen knallet jeg. Så lot de meg ifred, de tenkte at jeg jo ikke kunne komme undav. Men ennu før de hadde ført artistene bort, sa de tsjekkiske mordere at de ville skyte alle dyrene våre fordi det var tyske dyr! Tyske dyr! Nå har til og med dyrene en

nasjonalitet og har muligens vært medlemmer av nazipartiet! De vil le skyte elefantene, tenk deg den stakkars gamle Charlie, det var han vet du som alltid trakk vognen med de to dverger i manesjen, og Carmen også, løvinnen Carmen - alle!»

Hun springer ned fra stolen, trekker av seg jakken og kaster den på gulvet. Halvnaken står hun der og skriker utav seg: «Alle! Alle dyrene skal dø, Martin! Du er jo offiser eller spion, ikke sant? Iallfall er du tsjekker og du er rik, du har noe å si, du kan gi ordre til pøblen! Dyrene kan jo ikke noe for at direktøren var en tysker! Men dette bestet», hun peker på jakken og roper triumferende: «Dette bestet har jeg skutt!»

«Ta det med ro, Rosita!» mumler Martin og skammer seg over ikke å finne på noe bedre. Ta det med ro. Som om man kan ta det med ro i et helvete. «De vil sikkert ikke gjøre dyrene noe. De vil bare skremme dere».

«Ikke gjøre dem noe?» peser artistinnen og tramper rasende med føttene på jakken. «Ikke gjøre dem noe? Har du ikke sett de hengte kattene? Hengt, fordi det var tyske katter! Har du ikke sett hundene med de avhakkede poter? Hundrer av hunder med forbenet hakket av, fordi disse tyske hunder har hevet potene til tysk hilsen! Og hestene — —»

Telefonen ringer. Martin tar glasset sitt og går til skrivebordet. Da han passerer Rosita, stryker han henne lett over de nakne, smale skuldre. Akkurat da han vil løfte hørerøret åpner døren seg. Michaela står der.

«Intet?» spør Martin med øynene.

Michaela bare senker hodet.

«Ja», sier Martin inn i telefonen. Så hører han etter og drikker. Mannsstemmen i den annen ende av ledningen taler lenge. Martin avbryter den ikke. De to pikene står rett overfor hverandre. Michaela fremdeles ved døren, Rosita ved bardisken. Begge ser på mannen. Ansiktet hans ser gammelt ut. Bare når han fortrekker munnen til et ondskapsfullt smil ser han ut som en gategutt.

«Godt, du kan komme», sier han tilslutt. «Men naturligvis alene. Hvis du tar med deg selskap, så kan du samtidig ta med kiste også».

Nei, jeg kan ikke love noe. Først må vi snakke litt om sakene. Selvsagt er vi venner fremdeles, inntil oppsigelse, forstår seg. Altså — skynd deg!»

Tannlege

**MARTIN KJELDAAS**

Hansteensgt. 2  
Tlf. 44 75 54

**TANNLEGE MAAMOEN**

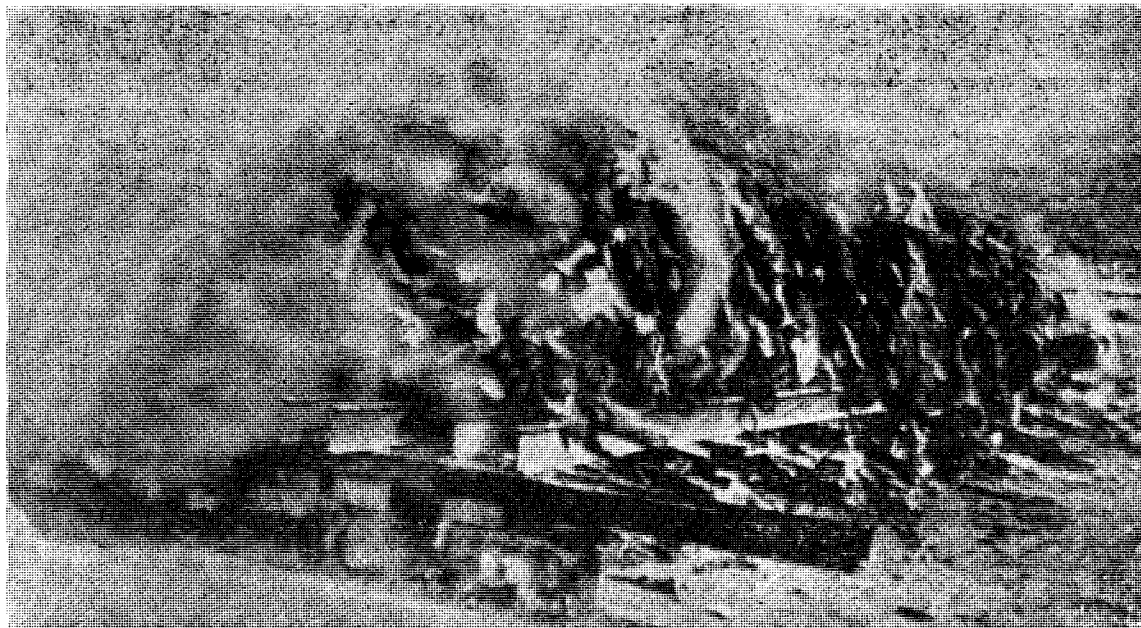
Hansteensgt. 2  
Tlf. 44 43 33

**ANNELISE PAROW**

TANNINNSETNING

Trondheim

Gisle Johnsonsgt. 5 v. Lademoen kirke - Voldsminde



Det var ikke mulig å få begravet de 135.000 lik, en måtte bre nne dem på store åpne bål

## Peron om den argentinske valgsvindel

Straks etter at resultatene av de argentinske valg forelå fikk DEUTSCHE NATIONAL-ZEITUNG en samtale med den tidligere argentinske statspresident, general Juan Peron. Bladet innleder samtalen med å si:

— Herr general, oppfordringen om å avgi ugyldige stemmesedler ble bare etterkommet av endel av peronistene, rundt regnet en femtedel av alle velgere. Ytterligere en femtedel gikk ikke til valg, skjønt det i Argentina er alminnelig valgplikt og uteblivelse fra valget blir straffet. Noen hundre tusen stemmer falt på tillatte nyperonistiske grupper, mens åpenbart mange peronister stemte etter prinsippet om «det minste onde». Hvorledes bedømmer De valget?

— Det man har holdt i Argentina var ikke valg, men en farce, bestemt til å holde på taburettene de ulykkebringende krefters regjering, den som i seks år har styrt landet slik at det er kommet i den beklagelige tilstand det befinner seg i idag i enhver henseende.

De krefter som selv har utplyndret landet slik, de som også gøddas av utlandet og har utlevert landet til en imperialisme, disse krefter gjør seg rede til å utnevne en ny stråmann, som offisielt vil kalle seg president og dekke ryggen for dem.

De høye militære sjefer, som betjener seg av disse krefter er de som virkelig tjener på situasjonen. I hele forholdet kan man bare se det dystre drama til lystne konkubiner.

— Hvorledes ser De, herr general, helt konkret, overgrepene mot peronistene ved dette valg?

— Å snakke om ekte valg eller om valgforberedelser etter det en har opplevd de siste seks måneder i Argentina, ville være det samme som å tale om Tysklands fullstendige uavhengighet. Det er alminnelig kjent at ved disse såkalte valg kunne bare de stilles som kandidater som «regjeringen» aksepterte, at regjeringen lot det regne med vetoer og forbud, at den forberedte denne valgsvindel i den minste detalj for å sikre at den virkelige majoritet ikke skulle komme til ordre, at peronismens politiske førere og fagforeningsledere er i fengsel eller i eksil, at valglistene ble rensket



for mere enn en million justisialister som motsatte seg den forberedte valgsvindel og at optellingen av stemmene ble foretatt av grupper som understøttet bedraget for å tilsløre de virkelige tall og gjennomføre den mest generelle svindel o.s.v.

— At det hele var valgsvindel vil vel ikke kunne bestrides i noe demokratisk land. Men har ikke dette fremmanipulerte valgresultat tilføyet peronismen et slag?

— Nei. Situasjonen i Argentina har etter denne farce forverret seg fordi den berdratte majoritet av folket ikke vil godta et slikt svindelresultat. Hvis denne regjering og de krefter som dominerer den, mente å ha satt en sluttstrek med 7. juli, så har peronismen og den nasjonale front begynt på nytt 8. juli. Under slike forhold kan man ikke vente noen ro og tilfredshet.

Det vil komme en tid med hårde kamper hvor vold vil bli reglen. Da alle de legale veier er stengt, har det argentinske folk ingen annen utvei enn oppstand.

Uten å være spesielt vidtskuende kan man forutsette at det i den argentinske fremtid ikke vil skje behagelige hendelser, fordi denne valgfarse, dertil bedrag og vold som ble utløst, bare kan føre til en sterkere reaksjon av vold.

Arkitekt

HUSTAD

Bærumsvn. 5 — Ø. Ullern  
Telefon 55 61 29 — Oslo

Daglig friske blomster

Blomsterforretning  
SYNNØVELIE

Kranser til alle priser  
Frognerveien 30, Oslo  
Tlf. 44 22 30

MALERARBEIDE OG  
RENGJØRING

UTFØRES

Henv. Miller - Tlf. 67 76 71

## Barbaren —

Fort. fra side 5

revet bresjer selv i yttermurene. Munkene og flyktningene som var alene i klostret ble grepet av panikk. Basilikaen, hjertet i hele klosteranlegget var lagt i ruiner.

Flyktningene, som fullstendig hadde mistet hodet, løp rett inn i den amerikanske artilleriild som lå over klosterfjellet. Hundrer ble revet i filler, hundrer ble såret. Etter en forsiktig vurdering mistet 250 mennesker livet i abediet. Amerikanske slaktere skjøt med bordvåpen på alle som flyktet ut av klostret, og det utspillet seg grufulle scener blant de fortvilte.

Etter at bombardementet var avsluttet forlot noen munker og flertallet av flyktninger klostret og kom seg gjennom mot dalen i retning av Piedimonte. Tilbake i klostret ble erkeabeden, noen munker og noen hundre flyktninger.

Som den første tyske soldat betrådte løytnant Deiber klostret etter bombardementet, idet feltmarskalk Albert Kesselring hadde gitt ordre til å redde klosterbeboerne og å bringe abed og munker til Roma.

Ved samtalens slutt bad løytnant Deiber erkeabeden å bekrefte overfor ham at det før bombeangrepet ikke hadde befundet seg noen tysk soldat i klostret.

På Pietaalteret bekreftet erkeabed Diamare straks på italiensk:

«Jeg erklærer sannhetstro at det innenfor området av det hellige abedi Montecassino aldri har oppholdt seg noen tysk soldat, at det en tid bare var tilstede tre militærpolitifolk med det ene formål å sikre respekteringen av den nøytrale sone som var opprettet omkring abediet. De ble imidlertid trukket tilbake for omkring tyve dager siden.

Montecassino, 15. febr. 1944.

DEIBER, løytnant.

GREGORIO DIAMARE,  
abedbiskop av Montecassino».

Først etter ødeleggelsen besatte soldater av 1. bataljon av 3. fallskjermjegerregiment klosterruinerne.

Hvis ikke de tyske soldater, spesielt ved initiativ av oberløytnant Julius Schlegel fra panserdivisjon «Herman Göring» hadde bragt kunstskattene fra Montecassino likesom verkene fra Neapelkunstutstillingen med Wehrmachtbiler etter ordre av feltmarskalk Kesselring til Vatikanet og overgitt dem til dette, så ville foruten det stolte bygg også uerstattelige kulturskatter være gått tapt.

General Freyburg fremtvang bombarderingen av klostret Monte Cassino mot sannheten og bedre vitende i håpet om gjennom denne barbariske dåd å kunne bryte

## Domsavgjørelser under psykisk press

Sannhetens kvern maler langsomt, men den maler.

Tiden skulle vel omsider være moden for å kunne ta våre legdommere i private avhør for å få vite hvordan det egentlig foregikk på dommerkammersene.

I vår by hadde vi en byfogd hvis rettferd udi jusen aldri ble dratt i tvil, — inntil hin fordervelige krisesusstid. Men da ble det en annen dans.

Vår byfogd ble oppnevnt som dommer også for meg, men han ba seg fritatt, antagelig p. g. a. meget nær naboskap i alle år. Litt skamvet må altså lates ham. Men en av mine nære venner ble derimot hans bytte. Da de to legdommere, — enestående nok, — ikke ville fradømme henne hennes offentlige stilling, ble han så rasende at han banket i bordet og ville ha dem til å dømme i datidens onde ånd. Enestående, — nok en gang, — lot de to legdommere seg ikke skremme, men dessverre, det fantes jo villige legdommere og juridiske dommere i lagretten og juridiske dommere i høyesterett.

Forleden dag dumpet jeg uforvarende opp i en annen sak med samme byfogd som avretter. Vedkommende, som hadde vært legdommer, for-

### DET ER AV SINE EGNE EN SKAL HA DET

Her hjemme ligger man fremdeles nesegrus av beundring for den store Mr. Churchill, norsk æresdoktor m. m., men av sine egne beskyldes han åpent og offentlig for å være krigsforbryter av største format — omenn ustraffet. Et par sitater vil kanskje klare seg:

Liddell Hart i 1946: «Da Mr. Churchill kom til makten i 1940 var en av de første vedtak av hans regjering å utvide bombeterroren til ikke-militært område: det mest barbariske middel i krigføringen som Europa har opplevd siden den mongolske invasjon».

Graham Greene i 1963: «Jeg kunne beskrive ruinene som står igjen etter det store luftangrep på Dresden, som var en enda større krigsforbrytelse enn angrepet på Hiroshima.»

tyskernes motstand. Det var en feiltagelse. De tyske soldater gikk som de siste goter med brystet mot fienden langsomt tilbake slik forholdene tilsa og slik de hadde ordre til. Kjøltringstreken med bombarderingen av det ubeskyttede kloster hadde overhodet intet å gjøre med det.

Naturligvis ble general Freyburg aldri stillet for retten for denne krigsforbrytelse.

talte meg at hverken han eller den andre legdommer ville dømme til straff. Men så ble byfogden igjen sinna, og sa at det hadde ikke hendt i hele landet at noen av oss ikke var blitt dømt. De to lot seg narre, det var jo en byfogds ord, og kanskje også skremme, med det resultat at de dømte som byfogden ville.

Jeg tror på ingen måte at vår byfogd var nidkjerere i tjenesten enn byfogder ellers i rettssvikets tjeneste, men jeg lurte på om de juridiske dommere satt inne med ordre om at vi skulle dømmes uansett. I så fall er sikkert mange av de fellte dommer ulovlige også av den grunn.

Som sagt, det skulle være interessant om noen hver av oss kontaktet våre legdommere og spurte dem om de var under psykisk press på dommerkammerset. Jeg tror simpelthen det ville føles som en lettelse for mange av dem å få — skriftet!

AH

## Narvik

Fort. fra side 4

«Vi drar proviant tel fronten. — Tyskerne er matlauser der fremme».

«Dere vil da vel ikke si at dere går i mattransport for tyskerne?» — Gutta så forbauset på oss.

«Jo, naturligvis. Det er så gørr kjedelig å sitte pakka sammen på stasjonen, at vi gjerne blir med tyskerne ut og lufter oss litt, men vi er ikke med helt frem til fronten. Vi stopper et stykke bakom».

«Men rømmer ikke noen?»  
«Neida, vi har jo vakt med».

«Men tyskerne er da ikke noe tess til å gå på ski?»

«Nei. Noen er ikke så verst. Men de fleste detter når vi kommer til en utforbakke. Det hender ofte det, oberst, at når vi norske har stått ned bakken og ser oss om, ligger tyskerne igjen i snøen og roter, og da må vi gå tilbake, stable dem på beina og børste av dem snøen før vi går videre. — Det er ofte slik».

I sin bok «SIVILT VANVIDD, MILITÆR FORNUFT», side 116, skriver Rob. Jo om tyskernes landgang i Egersund:

«Troppekipet la seg stillferdig til kaien som et alminnelig turistskip, kaivakta tok imot trossene og gjorde fast, hvorpå han telefonerte til lensmannen:

«Nå må du komme Mjølnes, for nå er de kommet».

«Kem?»

«Tyskerane vel».



Jødiske demonstrasjoner mot Tyskland i London før verdenskrigen. Den internasjonale jødedom hadde da høytidelig «erklært Tyskland krig»

(Forts. fra s. 5)

som skulle gjøre det mulig for jødene å ta med valuta tilsvarende den faste eiendom de måtte etterlate seg. Planen var avhengig av et større tysk statslån på betryggende betingelser, som blant annet innflytelsesrike jøder i England fant fornuftige og forretningsmessig forsvarlige. Man var alt kommet et stykke på vei med forhåndsdrøftelsene av en slik ordning. Men jøden Weizmann, zionistenes leder, torpederte den.

Det er ikke noen ny opplysning at der består dype uoverensstemmelser mellom zionistene på den ene side og ikke-zionistene på den annen innen jødedommen. Zionistenes program er blitt virkeliggjort i og med opprettelsen av staten Israel, som etter deres syn skal være alle jø-

## Bondegøddinger —

Forts. fra side 1

Nu har vi altså hatt hele «rettsoppgjøret» med alle dets orgier av beskyldninger for landsforrederi og «nasjonal holdning». Og vi har hatt over 20 års uavbrutt hets i aviser, kringkasting og så å si fra alle landets talerstoler og katetre. Men enda finnes det neppe en levende sjel som i sitt innerste mener at menn som Hundseid er det han er beskyldt for, nemlig landsforreder. Nei, dersom det skal finnes landforredere i Norge, bør man henlegge eftersøkningsen til et ganske annet terreng.

For å komme fra elendigheten og misgjerningene vil de ansvarlige overlate saken til historiens dom. For alle disse hetsagitatorer kan det passe hva Alf Larsen for en tid siden skrev om Dagbladet:

«Historiens dommer bruker ikke Dagbladet som protokoll for sine domsavsigelser. La disse skravlebikkjer holde på ennu en stund. Snart har de ikke annet å gjøre enn månen».

Knut Sollid.

ders «nasjonalhjem», og som alle jøder etter deres syn bør føle seg solidariske med. Den annen leir går inn for assimilasjon i de forskjellige stater jødene omkring i verden er bosatt i. Og Weizmanns fraksjonssyn var så grunnfestet at han med hele sin innflytelse motsatte seg en plan som ville blitt de tyske jøders redning, men også ført til at de i stort antall ville ha emigrert annetsteds hen enn til Palestina, og således vært unyttige for gjennomføringen av zionistenes Israel-planer: «Heller kan de tyske jøder forgå!» Det er slikt man leser to ganger, for å forvise seg om at det virkelig står slik. Det gjør det . . . . \*

Hva er egentlig en jøde, eller hvem er jøde? Zionistene i Palestina har satt meget inn på å få sitt Israel oppfattet som autorisert representant for alle jøder: Enhver «virkelig jøde» skal føle seg forpliktet overfor staten Israel. Det er denne oppfatning de ikke-zionistiske jøder som J. G. Burg med nebb og klør bekjemper: Man kan etter deres oppfatning utmerket godt være «virkelig jøde» uten å ville ha noe med den israelske stat å gjøre. Her kunne også nevnes den amerikanske «Congress of Judaism»'s henvendelse til den amerikanske regjering, i sin tid, om å søke å hindre Israels rettergang mot Adolf Eichmann: Den åpenlyse hensikt med denne prosess var å la Israel fremstå som representant for alle verdens jøder. Av lett forståelige grunner er ikke-israelske jøder ikke nettopp begeistret for det.

J. G. Burg legger ikke fingrene imellom i sin kritikk av zionistenes Israelstat, og i særdeleshet ikke i sin fremstilling av Ben Gurions rolle i Lavonaffæren og annet som i senere år tross pressesensur har vært gjenstand for stor og lite smigrende oppmerksomhet i mange land. At de materielle



## SKAL ADENAUER HELT VEKK?

DEUTSCHE WOCHENZEITUNG forteller at bestemmende CDU-kretser omkring utenriksminister Schröder for tiden utøver et stekt press på Konrad Adenauer for å få ham til også å oppgi sin stilling som partiformann ved de valg som kalles finne sted i mars neste år. På den annen side forlyder det fra kretser som står Adenauer nær at denne er bestemt på å kjempe for hvervet som partiformann etter at han føler seg planmessig skubbet tilside som kansler. En venter også at han vil gjøre sitt kandidatur gjeldende når det skal velges ny bundespresident neste år. \*

## NÅ GÅR DET BRA I USA!

Negerdemonstrasjonsbølgen i USA har nå også nådd Nord-Karolina med det resultat at den ansvarlige politipresident har oppfordret de hvite

forhold i de første år var elendige, burde ikke forundre noen. Og at man av et arkaisk bibel-hebraisk forsøker å lage et tvangspråk til fortrensel for jiddisch og andre, er israelernes egen sak. Langt betenkeligere er imidlertid forfatterens utsegn om den diskriminering og vilkårlighet som utøves mot det arabiske mindretall i landet: En araber kan ikke være medlem av en fagforening, og er underlagt særbestemmelser utover hva det stadig spente forhold til de arabiske nabostater synes å rettferdiggjøre. Blandings-ekteskap er utenkelig, og i jødernes egen stat er ghettoene gjenoppstått: For araberne. En sak for seg er tilfellene med de kristne jøder som fra Israel vandret tilbake til Tyskland, fordi de p. g. a. sin religion ble nektet arbeidstillatelse (forfatteren tilhører ikke denne gruppe, han tilhører den mosaiske tro), og med den romersk-katolske, jødiskfødte munk som ble nektet israelsk statsborgerskap. Der eksisterer for øvrig ingen juridisk faslagt definisjon av begrepet «jøde», heller ikke i Israel. \*

Forfatteren spør: Hva vil man mon si, om f. eks. i Tyskland jødiske gravstener ble tatt i bruk som dørheller, fortauskanter o. l.? Nåja, Man kan så omtrent tenke seg det. Men denslags har han sett gjort i Israel, med arabiske gravstener. Etter hans mening sår zionistene en farlig hatets sæd i sin Palestina-stat. Det er ikke

statsborgere til å holde seg hjemme under negerdemonstrasjoner for «å undgå blodige sammenstøt».

## RUSSISKE TROPPEFORFLYTNINGER?

DEUTSCHE NATIONALZEITUNG forteller at ifølge rykter skal Sovjetsamveldet ha til hensikt å overføre endel av de i den tyske sovjet-sone stasjonerte 22 russiske divisjoner til den kinesisk-russiske grense. De i sonen stasjonerte russiske tropper regnes for iallfall delvis å være eliteenheter. \*

## NYE FRANSKE ATOMFORSØK

Den tidligere franske statsminister Debré har uttalt at Frankrike i nær fremtid vil gjenoppta sine atomsprenningsforsøk «for å nå og å overtreffe den britiske atom-makt, og for å kunne tale med i den internasjonale politikk».

alene Nasser og hans folk som er skyld i den stadige spenning.

Etter J. G. Burg's oppgaver forlot i tiden 1948—1954 60 000 jødiske innvandrere Israel igjen. Det er et stort tall. Misnøye med «levestandarden» må antas å ha spilt en rolle for mange. Men etter lesningen av denne bok sitter man igjen med inntrykket av at der også er andre årsaker.

Det er en alminnelig oppfatning at jøder «henger sammen» på en måte som få andre nasjoner gjør. Det har de vel også av flere grunner vært nødt til. Det er da heller ikke få kritikere som har spurt om hvorledes en jøde kan skrive en slik bok om andre jøder. Utslag av rabiat partiånd? En ubendig lyst til å sortmale personer hvis oppfatning man ikke deler? Eller?

Om det skulle være et av de altfor få tilfeller i vår tid hvor et menneske mer enn det å «være» jøde eller noe annet ser det som sin oppgave å bringe fram i lyset historiske sannheter? For uten kjennskap til dem vil man heller ikke kunne vurdere riktig hendelsene i tiden, og enn mindre kunne komme ut av den onde sirkel som gjensidig hat, misforståelser og uvilje har fått vår verden til å bevege seg i. Forfatteren er håndverker, og presenterer seg selv som «bare en liten jøde». Men kanskje gjør en slik «liten» jøde større ære på sitt folk enn mange «store» har gjort. For han har overvunnet sjåvinismen.

## TYSKLANDS STIGENDE MAKT

Hittil er det fra Bundeswehr dimitert 400.000 utdannede soldater av yngre år-ganger. Man regner med at det årlig dimiteres 200.000 soldater og i 1970 vil Vest-Tyskland da ha rundt regnet 2 millioner nyutdannede soldater. Innen 1980 vil tallet ha nådd 3 millioner. \*

## EHRENBURG REHABILITERT

Den russisk-jødiske forfatter Ilja Ehrenburg, som blant annet gjorde seg beryktet ved sine opprop til de russiske soldater da de veltet inn over Tyskland har i noen tid vært stilt på is for sin prostalinistiske rolle — noen påstod også at det var fordi han var jøde. Nå kan folk imidlertid ta det med ro, det er tydeligvis slutt med «antisemitismen», for Ehrenburg er nå rehabilitert og er oppnevnt som offisiell russisk utsending ved et «europaisk forfattermøte» i Leningrad. \*

## SANT NOK

Vår irske kollega NATIONALIST NEWS forteller at den amerikanske senator A. J. Ellender ifølge EVENING HERALD for 20. april uttalte på et møte at han utfordret enhver til å peke på «et eneste sted hvor afrikanerne har skapt en økonomi med «brick and mortar» selv. En flokk med negere fra Ghana og Kenya som forsøkte å avbryte ham ble bedt om å se på Ethiopia som hadde vært uavhengige 1000 år lenger enn amerikanerne. Hva er det blitt til der? Senator Ellender minnet sine tilhørere om at «hvorsomhelst det har vært noen slags utvikling i Afrika, så har det vært europeere som har skapt den».

## Avetter i «Folk og Land»

### FOLK OG LAND

Kierschowsgt. 5, Oslo

Telefon 37 76 96

Boks 32 14

Ekspedisjonstid alle hverdager undtatt lørdage kl. 10-15. Redaktør Melsom treffes onsdag - torsdag og fredag kl. 11 til 15.

Abonnementspriser:

Kr. 36,— pr. år, kr. 18,— pr. halvår i Skandinavia. Utlandet: Kr. 40,— pr. år, kr. 20,— pr. halvår. — I nøytralt omslag innenlands: Kr. 46,— pr. år, kr. 23,— pr. halvår.

Løssalg kr. 0,85.

Annonsepris kr. 0,40 pr. mm og spalte.

Bruk postgironr. 16 450.

Utgiver A/L Folk og Land